

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Γ Ν Ω Μ Ο Δ Ο Τ Η Σ Η ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 375 /2013

ΤΟΥ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Β' ΤΑΚΤΙΚΗ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ

Συνεδρίαση της 31^{ης} Οκτωβρίου 2013

Σύνθεση

Πρόεδρος

: Ιωάννης Σακελλαρίου, Πρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Μέλη

: Ανδρέας Φυτράκης, Ιωάννης Τρίαντος, Πέτρος Τριανταφυλλίδης, Αντιπρόεδροι Ν.Σ.Κ. Ιωάννης Διονυσόπουλος, Αντώνιος Κλαδιάς, Μεταξία Ανδροβιτσάνεα, Νικόλαος Μουδάτσος, Παρασκευάς Βαρελάς, Ασημίνα Ροδοκάλη, Σπυριδών Παπαγιαννόπουλος, Κωνσταντίνος Γεωργάκης, Γεώργιος Κανελλόπουλος, Κωνσταντίνος Χαραλαμπίδης, Νίκη Μαριόλη, Βασιλική Τύρου, Κουήν Χουρμουζιάν, Νικόλαος Δασκαλαντωνάκης, Αφροδίτη Κουτούκη, Δήμητρα Κεφάλα, Δημήτριος Αναστασόπουλος, Αδαμαντία Καπετανάκη, Αθηνά Αλεφάντη, Αγγελική Καστανά και Παναγιώτης Παππάς, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Εισηγητής

: Θεόδωρος Ράπτης, Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.

Αριθ. Ερωτ.

: Το υπ' αριθμ. Φ. 095 /ΕΜ 12350 / Σ.3226 /25-9-2013 έγγραφο του ΥΕΘΑ/ ΓΔΑΕΕ/ ΔΑΠΚΣ/ ΤΕΠΣΠΑ.

Περίληψη Ερωτήματος : Ζητείται η κατ' άρθρο 66 παρ. 2 ΠΔ 284/1989 γνωμοδότηση του Ν.Σ.Κ. σχετικά με τη νομιμότητα της τροποποίησης της Σύμβασης 015Γ/03, που αφορά την προμήθεια από την εταιρεία RAYTHEON, συστημάτων

αυτοπροστασίας (ASPIS II) για τις ανάγκες του ΓΕΑ και ειδικότερα την παράταση του χρόνου εντός του οποίου ο Προμηθευτής δεν θα κηρυχθεί έκπτωτος.

Επί του παραπάνω ερωτήματος η Β' Τακτική Ολομέλεια του Νομικού Συμβούλιου του Κράτους γνωμοδότησε ως ακολούθως :

Α. Στο Π.Δ. 284/1989 (Α' 133), που εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 50 του Ν.Δ. 721/1970 (Α'251) και ισχύει εν προκειμένω εν όψει του ότι η Σύμβαση υπεγράφη στις 9-4-2003, ορίζονται τα εξής:

Άρθρο 1 : « Με το παρόν Προεδρικό Διάταγμα ρυθμίζονται αποκλειστικά οι μέθοδοι και οι διαδικασίες προμηθειών, εργολαβιών, εργασιών και παροχής υπηρεσιών που πραγματοποιούνται στο εξωτερικό και στο εσωτερικό της Χώρας , με τη φροντίδα του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας για την ικανοποίηση των κάθε φύσεως αναγκών του.....» .

Άρθρο 17. « 1. Στη Γενική Διεύθυνση Εξοπλισμών και στα Γενικά Επιτελεία των Κλάδων των Ενόπλων Δυνάμεων , με απόφαση του Γενικού Διευθυντή της Γ.Δ.Ε. και των Αρχηγών των Κλάδων αντίστοιχα , συγκροτείται Κεντρική Γνωμοδοτική Επιτροπή Προμηθειών (Κ.Γ.Ε.Π.)2....3....4...5. Η Κεντρική Γνωμοδοτική Επιτροπή Προμηθειών έχει την αρμοδιότητα να κρίνει και να γνωμοδοτεί εγγράφως για τις παρακάτω περιπτώσεις προμηθειών, που υπάγονται στην αρμοδιότητα της Γενικής Διεύθυνσης Εξοπλισμών και των Γενικών Επιτελείων και των οποίων το συνολικό ύψος κάθε δαπάνης υπερβαίνει το χρηματικό όριο των διαγωνισμών που γίνονται με έγγραφες ενσφράγιστες προσφορές : α..... β. για την τροποποίηση των όρων σύμβασης στις περιπτώσεις που ορίζονται στο άρθρο 66 του παρόντος .γ...».

Άρθρο 66 παρ. 1 . « Τροποποίηση όρων σύμβασης μετά την υπογραφή της δεν επιτρέπεται, εκτός από τις παρακάτω περιπτώσεις για τις οποίες κρίνει και αποφασίζει χωρίς βλάβη των συμφερόντων του Δημοσίου εκείνος που έχει την οικονομική εξουσία ή δικαιοδοσία και συγκεκριμένα :

(α) Της μεταβολής των συμβατικών προθεσμιών, χρόνου παράδοσης ή αντικατάστασης των υπό προμήθεια υλικών

(β) Της παραλαβής υλικού με έκπτωση τιμής,

(γ) Της απαλλαγής προμηθευτή από την παράδοση υπολοίπου, που δεν υπερβαίνει το δέκα τοις εκατό της συμβατικής ποσότητας υλικών.

Παρ. 2. «Πρόταση διάλυσης σύμβασης με κοινή συγκατάθεση των συμβαλλομένων ή απαλλαγής του προμηθευτή από την παράδοση υπολοίπου, που υπερβαίνει το δέκα τοις εκατό της συνολικής προμήθειας ή αύξησης συμβατικής τιμής ή τροποποίησης άλλης θεμελιώδους διάταξης της σύμβασης συνοδεύεται και από γνωμοδότηση των Νομικών υπηρεσιών Διοίκησης για λήψη σχετικής απόφασης. Ως θεμελιώδεις διατάξεις, κατ' αρχήν θεωρούνται εκείνες που δεν περιλαμβάνονται στις περιπτώσεις της παρ. 1 του παρόντος άρθρου και σε κάθε περίπτωση οι αναφερόμενες σε αντικείμενο της σύμβασης των οποίων η τροποποίηση προκαλεί βλάβη στα συμφέροντα του Δημοσίου».

Β. Από την ερμηνεία την ως άνω, δημόσιας τάξεως, διατάξεων, συνάγεται ότι προκειμένου για τροποποίηση όρου σύμβασης που αφορά στη μεταβολή συμβατικής προθεσμίας σχετικής με το χρόνο παράδοσης των υπό προμήθεια υλικών, ο όρος αυτός δεν είναι θεμελιώδης, εφόσον η αρμόδια υπηρεσία θεωρεί αιτιολογημένα και κατ' ανέλεγκτη, από το ΝΣΚ κρίση της, (ΝΣΚ 300/2008), αφού πρόκειται για ζητήματα που απαιτούν τεχνικές και οικονομικές κρίσεις. (ΣτΕ 3199/2003), ότι από την τροποποίηση αυτή, δεν προκαλείται βλάβη στα συμφέροντα του Δημοσίου, οπότε σ' αυτή τη περίπτωση, η τροποποίηση επιτρέπεται μόνον με απόφαση εκείνου που έχει την οικονομική εξουσία ή δικαιοδοσία, χωρίς να απαιτείται γνωμοδότηση του Ν.Σ.Κ.

Γ. Επειδή από τα στοιχεία του φακέλου και ιδίως από το από 25-9-2013, συνημμένο στο ερώτημα, Παράρτημα «Α», προκύπτουν τα ακόλουθα:

Στο πλαίσιο της υλοποίησης του προγράμματος Peace Xenia I έως IV, που αφορούσε αγορά αεροσκαφών F-16 κατά το χρονικό διάστημα 1985-2005 υπογράφηκε στις 9-4-2003 από το Ελληνικό Δημόσιο και για τις ανάγκες της Πολεμικής Αεροπορίας η υπ' αριθμ. 015Γ/03 σύμβαση με την εταιρεία RAYTHEON που αφορούσε : α) την προμήθεια εξήντα (60) Ολοκληρωμένων Αερομεταφερόμενων Συστημάτων Αυτοπροστασίας (ASPIS II) και είκοσι εννέα (29) Παρεμβολέων β) τον εκσυγχρονισμό τριάντα

δύο (32) Παρεμβολέων του προηγούμενου συστήματος (ASPIS I) γ) την προμήθεια συναφούς εξοπλισμού και δ) την παροχή εκπαίδευσης και υπηρεσιών υποστήριξης. Το κόστος της προμήθειας ανήλθε στο ποσό των διακοσίων σαράντα δύο εκατομμυρίων δολαρίων ΗΠΑ (242.000.000 \$) και ως ημερομηνία ενεργοποίησης της σύμβασης, ορίστηκε η 23-9-2003 . Μέχρι σήμερα έχουν επέλθει τρεις (3) τροποποιήσεις στη σύμβαση και έχει ήδη καταβληθεί τμηματικά το ποσό των 111.165.342,85 \$. Η Προμήθεια θα έπρεπε να έχει ολοκληρωθεί μέχρι το τέλος του 2007, ωστόσο κατά την εξέλιξη της σύμβασης παρουσιάστηκαν τεχνικά προβλήματα στην ανάπτυξη του συστήματος με αποτέλεσμα τα υλικά να μην έχουν παραδοθεί προσηκόντως και ν' αρχίσουν διαδικασίες διαπραγμάτευσης για την τροποποίηση της σύμβασης , καθόσον αφορά τους χρόνους παραδόσεως τον τόπο και τον τρόπο, καθώς και την κάλυψη της ζημιάς του Δημοσίου από την μη έγκαιρη υλοποίηση των συμβατικών υποχρεώσεων του Προμηθευτή.

Ήδη το Ν.Σ.Κ. με την υπ' αριθμ. 612/2012 γνωμοδότησή του (τμ. Ε') έκρινε ότι για το από 31-5-2012 σχέδιο της 4^{ης} τροποποίησης της προαναφερόμενης σύμβασης, που προέβλεπε, μεταξύ άλλων, ότι ο Προμηθευτής δεν θα κηρυχθεί έκπτωτος μέχρι την 31-12-2012, στερείται αρμοδιότητας, διότι με την επιδιωκόμενη τροποποίηση , όπως ρητά αναφέρεται στη θέση της υπηρεσίας, δεν επέρχεται βλάβη στα συμφέροντα του Ελληνικού Δημοσίου. Η τροποποίηση αυτή, όμως, δεν υλοποιήθηκε, διότι η έγκριση ανάληψης οικονομικής υποχρέωσης για τις ανάγκες χρηματοδότησης του σχεδίου αυτού, ελήφθη τον Απρίλιο του 2013 , με αποτέλεσμα να δημιουργηθεί η ανάγκη επικαιροποίησης της τροποποίησης αυτής μόνον όμως ως προς την καταληκτική ημερομηνία, μέχρι την οποία θα γίνει η παράδοση των υλικών χωρίς να κηρυχθεί έκπτωτος ο Προμηθευτής , η οποία ορίστηκε η 31-12-2013 (Γνωμ. 10/21-1-2013 της ΓΔΑΕΕ/ΚΓΕΠ), χωρίς να απαλλάσσεται αυτός από τις προβλεπόμενες κυρώσεις τις οποίες δικαιούται να επιβάλλει η Υπηρεσία .

Δ. Επειδή από : α) τα υπ' αριθμ. Φ.690.3/ΕΠ617425/Σ.130/15-7-2009 και Φ. 690/ΕΠ692259/Σ.68/14-6-2012 έγγραφα του ΓΕΑ /Κλάδος Γ/ Δνση Γ2/τμ.1 προς την ΓΔΑΕΕ/ΔΑΠΚΣ, β) το από 11-4-2012 Πρακτικό Επιτροπής

Διαπραγματεύσεων της ΓΔΑΕΕ και γ) τις υπ' αριθμ. 44 και 45 /25-6-2012 και 10-21-1-2013 γνωμοδοτήσεις της Κεντρικής Γνωμοδοτικής Επιτροπής Προμηθειών (ΚΓΕΠ) της ΓΔΑΕΕ προκύπτει ότι η υλοποίηση της Σύμβασης και η παράδοση των υλικών έστω και εκπρόθεσμα είναι απολύτως απαραίτητη για τις επιχειρησιακές ανάγκες της Π.Α. και προς όφελος της Υπηρεσίας και από την επικαιροποίηση αυτή δεν προκαλείται βλάβη στα συμφέροντα του Δημοσίου.

Ε. Κατ' ακολουθία των παραπάνω , στο τιθέμενο Ερώτημα , η απάντηση, κατά την ομόφωνη γνώμη της Β' Τακτικής Ολομέλειας, είναι ότι το ΝΣΚ στερείται της αρμοδιότητας να εκδώσει επί της ουσίας γνωμοδότηση για την επικαιροποίηση της 4^{ης} τροποποίησης της υπ' αριθμ. 015 Γ/03 Σύμβασης ως προς τον καταληκτικό χρόνο εντός του οποίου δύναται να πραγματοποιηθεί η παράδοση των υπό προμήθεια υλικών και να μην κηρυχθεί έκπτωτος ο Προμηθευτής, διότι η συγκεκριμένη αυτή τροποποίηση εντάσσεται στην περίπτωση της παρ. 1 α του άρθρου 66 του π.δ. 284/1989 και σύμφωνα με την άποψη της Υπηρεσίας, εξ αυτής δεν προκαλείται βλάβη στα συμφέροντα του Ελληνικού Δημοσίου .

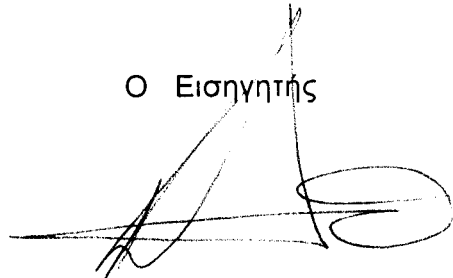
ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Αθήνα 22 -11-2013

Ο Πρόεδρος

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ
ΠΡΟΕΔΡΟΣ Ν.Σ.Κ.

Ο Εισηγητής

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΑΝ. ΡΑΠΤΗΣ
ΠΑΡΕΔΡΟΣ Ν.Σ.Κ.